

Roudný: Bezpečnost v ekonomice má budoucnost

Děkan, který přejmenoval Fakultu ekonomicko-správní

PŮVODNĚ STROJAŘ, KTERÝ SE SPECIALIZOVAL NA VOZIDLA A DĚLAL APLIKOVANÝ VÝZKUM NAPŘÍKLAD I PRO TATRU, ZAČÍNAL S PŘEDNÁŠKAMI O TEORII AUTOMOBILŮ NA PARDUBICKÉ DOPRAVNÍ FAKULTĚ. V ROCE 1993 SE RADIM ROUDNÝ CHOPIL KORMIDLA NA FAKULTĚ EKONOMICKO-SPRÁVNÍ A STAL PRVNÍM DĚKANEM, KTERÝ JI VEDL UŽ POD SOUČASNÝM NÁZVEM. FAKULTA LETOS SLAVÍ 30 LET A ON V ROZHOVORU MLUVÍ O ZAČÁTCÍCH, VIZÍCH ČI DŮLEŽITOSTI BEZPEČNOSTNÍHO MANAGEMENTU.

Jak to bylo na počátku 90. let s vaším působením na dvou fakultách?

Když se v Pardubicích začalo s přípravami na založení dopravní fakulty, bylo to pro mě zajímavé nejenom po odborné, ale i praktické stránce. Dlouhodobě jsem totiž v Pardubicích bydlel. Byl jsem u zrodu dopravní fakulty, a ten vyústil úspěšnou akreditací. Koncem května 1993 mne oslovil tehdejší prorektor prof. Koudelka s návrhem, abych se věnoval Fakultě územní správy. Ta se potýkala s problémy. Koncem června se podařilo fakultu akreditovat na bakalářské studium a tehdejší rektor prof. Kudláček mne požádal, abych se fakultě dále věnoval. Slíbil jsem to na rok a dopadlo to tak, že jsem na fakultě dodnes.

V roce 1991 vznikla Fakulta územní správy. O dva roky později se přejmenovala na Fakultu ekonomicko-správní. Proč jste jako děkan chtěl změnu názvu?

Územní správa tehdy byla módní záležitost. Bylo zřejmé, že požadavky na pracovníky nejen územní, ale celkově veřejné správy se budou snižovat a dále zde byla velká konkurence. Zároveň jsem měl představu, která se také potvrdila, že bude zájem o podnikovou ekonomiku. A jako univerzální mi připadal název Fakulta ekonomicko-správní. Ten už měla Fakulta Masarykovy univerzity Brno, s kterou jsme spolupracovali. Autorka názvu prof. Strecková ani brněnský děkan prof. Blažek neměly proti použití názvu žádné námítky.

MŮJ HLAVNÍ OBOR, KTERÉMU SE VĚNUJI TRVALE, JE TEORIE ROZHODOVÁNÍ S PODOBEM BEZPEČNOST. TENTO OBOR PRO MĚ NEBYL NIC NOVÉHO, APLIKOVAL JSEM TO, CO JSEM POUŽÍVAL V TECHNICKÉ OBLASTI, POUZE JSEM POSÍLIL VÝKLAD SUBJEKTIVNÍ STRÁNKY.

Co jste chtěl z pozice děkana prosadit?

Měl jsem představu fakulty začleněné do logické struktury odborné dělby práce v rámci univerzity ve smyslu ústavy celouniverzitní, fakultní s univerzitní působností a čistě fakultní. To se až na výjimky nepovedlo.

Jaké výjimky?

Například matematika. Z hlediska zaměření fakulty jsem měl představu orientace oborů na praxi se silnou teoretickou podporou a s použitím matematiky. Nikoliv hry na vědu. Také jsem očekával vznik specifických oborů

a osobně jsem prosazoval bezpečnost společnosti i podnikání. Celkově si myslím, že moje představy byly dány mojí specifikou a příliš se nenaplnily, tím však nehodnotím dnešní úroveň fakulty. Hlavním úkolem byla akreditace, a ta probíhala i mým zaviněním obtížně. Byl jsem z průmyslové oblasti zvyklý prosazovat věcnou stránku, pak následovala výroba jako hodina pravdy. To ovšem nebyl styl standardních akademiků a můj přístup se nelíbil.

Nelíbil?

Posuzování nebylo o výsledcích a perspektivě, ale o subjektivních názorech, o konkurenci a očekávala se servilnost.

Jaké obory byly pro vás stěžejní?

Za rozhodující jsem vždy považoval obor podnikohospodářský. Náš zájem byl získat akreditace na široké spektrum oborů, které můžeme nabídnout studentům. Shodou okolností se nejlépe rozvíjela informatika.

Na změny jste ale nebyl sám...

To nebyl. Počátky fakulty jsou i poučením pro budoucnost. Bez smyslu pro spolupráci a velkorysost poškodíme rozvoj celku. V prvním období se o rozvoj fakulty zasloužili prof. Kolda, prof. Kosek, prof. Cimpl, doc. Macháčová, Dr. Černá a řada dalších. Ne všichni však se změnami pro její záchranu souhlasili, někteří dokonce škodili a z fakulty odešli.

Nemůžu zapomenout na významnou podporu fakulty od vedení tehdejší Vysoké školy chemicko-technologické. Hlavní roli hráli především rektor prof. Kudláček, prorektor prof. Koudelka, kvestor Ing. Maršálek a prorektori prof. Churáček a prof. Tichý. Pomáhali i místní patrioti, politici primátor Ing. Střítežský, starosta Pardubice 2 – Polabiny Jiří Srbek, poslankyně Dr. Tomanová. Bohužel byla řada dalších, kteří rozvoji školy spíše bránili. Dnes je již téměř neuvěřitelné, že existoval odpor proti stavbě nové knihovny, na kterou ministerstvo školství poskytlo 60 milionů korun. Ještě větší odpor byl proti stavbě auly, na kterou ministerstvo poskytlo 60 milionů a město Pardubice 30 milionů korun. Naštěstí se podařilo stavby obhájit a realizovat. Dnes se už dávno zapomnělo, jak to bylo. Důležité je, že knihovna i aula dobře slouží a současné vedení školy je orientované rozvojově.

Vaše specializace se během třicetileté éry také proměnila...

Původní odborností jsem strojař. Specializoval jsem se na vozidla s dlouholetou praxí v aplikovaném výzkumu a řízení jakosti a technického rozvoje. Po škole jsem pracoval v aplikovaném výzkumu, zkušebnictví vozidel a posléze

řízení technického rozvoje, kde jsem získal rozsáhlé praktické zkušenosti. Po příchodu do Pardubic jsem pouze krátce přednášel teorii automobilů na dopravní fakultě. Můj hlavní obor, kterému se věnuji trvale, je teorie rozhodování s podoborem bezpečnost. Tento obor pro mě nebyl nic nového, aplikoval jsem to, co jsem používal v technické oblasti, pouze jsem posílil výklad subjektivní stránky. Fakulta ve svých počátcích často improvizovala, dnes již má profesionální charakter. Dále jsem se věnoval managementu veřejné správy.

Čemu konkrétně?

Úspěšně jsme spolupracovali s veřejnosprávním úsekem ministerstva vnitra a dále problematice bezpečnosti ve spolupráci s Institutem ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Ten spolupracoval s Fakultou ve výuce, kde mimo jiné přednášeli doc. Linhart a doc. Janošec. Školili jsme také úředníky okresů a posléze krajů. Měli jsme i aktivní spolupráci s Policií ČR. Policie zajišťovala speciální přednášky na Fakultě a účastnili jsme se jednání Protikorupční komise Policie ČR.

V roce 1994 opouštělo fakultu prvních 48 absolventů-bakalářů. Dnes má fakulta na 8 500 úspěšných absolventů, a to v bakalářských, magisterských, inženýrských i doktorských studijních programech. Jak velkou váhu toto číslo pro vás má?

Považuji to za úspěch. Ročně to znamená více než 280 absolventů.

Jste v kontaktu se svými bývalými studenty?

Řada absolventů se občas přihlásí. Není to masové, ale vždy mě to potěší.

Třicet let, to je už poměrně dlouhá doba, aby se člověk ohlédl a hodnotil. Jaké vaše hodnocení by fakulta od vás obdržela?

Dnes už nemám tolik informací a dostatečný přehled. Domnívám se, že fakulta dosáhla dobré úrovně, plně srovnatelné s ostatními ekonomickými fakultami.

Ekonomika v době pandemie trpí. Bude potřeba více expertů na tuto oblast?

Myslím, že pandemie počet expertů, ekonomů nezvýší. Pandemie není obor, ale negativní jev ekonomiky, který vyvolá potřebu úspor ve všech oborech.

Má budoucnost právě obor Krizový management?

Nechci hovořit o tzv. krizovém managementu, raději použijeme širší pojem bezpečnostní management, jehož význam jednoznačně poroste. Obecně je podceňována problematika negativních jevů ve všech disciplínách. Jasným příkladem je současná covidová situace, na kterou jsme se dlouhodobě nepřipravovali, ačkoliv to nebyla žádná „černá labuť“, něco co jsme neznali. Byla tu už španělská chřipka a další. Myslím, že bezpečnostní disciplíny jsou i přirozená součást ekonomie a mají významnou budoucnost.

Co byste fakultě popřál?

Samozřejmě úspěšný rozvoj. Mladší kolegové by se měli trvale snažit o spojení s praxí. A k ohromným výhodám, které přináší rozvoj výpočetní techniky, by vždy měli přidat zdravý selský rozum. Fakulta ale stojí před velkým nebezpečím, kterým je prozatím neřešený přebytek společenských oborů. Tomu je možné čelit vytvářením specifických oborů se špičkovou úrovní, což se snadno řekne, ale obtížně dělá. Držím jim ale palce.

TEXT: Věra Příbylová/FOTO: Radek Plížik

doc. Ing. Radim Roudný, CSc.

Dvacet let pracoval absolvent Vojenské technické akademie v aplikovaném výzkumu a zkušebnictví vozidel, kde získal rozsáhlou praxi v oboru jakosti. V roce 1961 přijal nabídku na funkci ředitele odboru jakosti Ministerstva všeobecného strojírenství, kde přešel na odbor vědy a technického rozvoje. Působil v automobilním průmyslu ve funkci technického ředitele a rád vzpomíná na korektní a tvůrčí jednání s prezidentem Volkswagenu Dr. Hahnem. Po celou dobu praxe spolupracoval s vysokými školami přednáškově, oponenturami a prací v komisích v oboru vozidla a také v oboru ekonomika na ústavu Ekonomie strojírenství ČVUT. Před listopadovou revolucí se rozhodl z průmyslové oblasti odejít a věnovat se pedagogice na plný úvazek. Nastoupil na dnešní Univerzitu obrany, kde jsem působil do roku 1993. V roce 1993 se stal děkanem Fakulty ekonomicko-správní a na Univerzitě Pardubice působí dodnes.